

**DEPRESIUNILE SUBCARPATICE OLTENE
DINTRE JIU ȘI BISTRITA VÂLCII.
GEOGRAFIE UMANĂ**

www.editurauniversitara.ro

PERSU MIHAELA RODICA

**DEPRESIUNILE SUBCARPATICE OLTENE
DINTRE JIU ȘI BISTRITA VÂLCII.
GEOGRAFIE UMANĂ**

www.editurauniversitara.ro

EDITURA UNIVERSITARĂ
București, 2012

Colecția PĂMÂNTUL CASA NOASTRĂ

Referenți științifici: Prof. dr. George Erdeli,
Cercet. șt. dr. Bianca Mitrică

Redactor: Gheorghe Iovan
Tehnoredactor: Ameluța Vișan
Coperta: Angelica Mălăescu

Editură recunoscută de Consiliul Național al Cercetării Științifice (C.N.C.S.)

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

PERSU, MIHAELA RODICA

Depresiunile subcarpaților oltene dintre Jiu și Bistrița

Vâlcii : geografie umană / Mihaela Rodica Persu. - București :

Editura Universitară, 2012

Bibliogr.

ISBN 978-606-591-480-3

911.3:314(498.2)(23 Subcarpați)

DOI: (Digital Object Identifier): 10.5682/9786065914803

© Toate drepturile asupra acestei lucrări sunt rezervate, nicio parte din această lucrare nu poate fi copiată fără acordul Editurii Universitare

Copyright © 2012
Editura Universitară
Director: Vasile Muscalu
B-dul. N. Bălcescu nr. 27-33, Sector 1, București
Tel.: 021 – 315.32.47 / 319.67.27
www.editurauniversitara.ro
e-mail: redactia@editurauniversitara.ro

Distribuție: tel.: 021-315.32.47 / 319.67.27 / 0744 EDITOR / 07217 CARTE
comenzi@editurauniversitara.ro
O.P. 15, C.P. 35, București
www.editurauniversitara.ro

CUPRINS

INTRODUCERE	13
INTRODUCTION	16
CAP. 1. DEPRESIUNILE SUBCARPATICE OLTENE ÎN LITERATURA DE SPECIALITATE. STADIUL CUNOAȘTERII PROBLEMELOR DE GEOGRAFIE UMANĂ	19
CAP. 2. POZIȚIA GEOGRAFICĂ A DEPRESIUNILOR SUBCARPATICE OLTENE DINTRE JIU ȘI BISTRIȚA VÂLCII	24
2.1. Poziția geografică în cadrul Subcarpaților Getici. Limitele fizico-geografice	24
2.2. Poziția geografică în funcție de principalele căi de comunicație	28
2.3. Delimitarea administrativă a arealului de studiu.....	30
CAP. 3. FAVORABILITATEA / RESTRICTIVITATEA FACTORILOR DE MEDIU NATURALI ÎN EXTINDEREA HABITATULUI UMAN	32
3.1. Particularități geologice și geomorfologice	32
3.2. Tipuri pozițional-geografice de habitat uman	35
3.3. Particularități climatice	35
3.4. Influența resurselor de apă în dezvoltarea rețelei de așezări	39
3.5. Potențialul biopedogeografic	41
3.6. Resursele subsolului și raporturile acestora cu funcția economică	43
3.7. Rezervații naturale	45
CAP. 4. DEPRESIUNILE SUBCARPATICE OLTENE SPAȚIU GEOGRAFIC DE VECHE ȘI PERMANENTĂ LOCUIRE. DOVEZI ARHEOLOGICE, DOCUMENTARE ȘI TOPONIMICE	47
4.1. Istoricul populării zonei, al formării și evoluției rețelei de așezări	47
4.2. Originea așezărilor omenești. Documente arheologice, istorice	48
4.3. Toponimele – argumente ale procesului de populare și dezvoltare socio-economică a regiunii	56
CAP. 5. ANALIZA ȘI DIAGNOZA POTENȚIALULUI UMAN	60
5.1. Evoluția numerică a populației	60
5.2. Dinamica demografică	63
5.2.1. Mișcarea naturală	63
5.2.1.1. Natalitatea	63
5.2.1.2. Mortalitatea	65
5.2.1.3. Mortalitatea infantilă	66

5.2.1.4. Indicele de vitalitate (indicele lui Pearl)	68
5.2.1.5. Bilanțul natural	69
5.2.1.6. Nupțialitatea	71
5.2.1.7. Divorțialitatea	71
5.2.1.8. Stabilitatea cuplurilor	72
5.2.2. Mișcarea migratorie	72
5.2.2.1. Sosirile	73
5.2.2.2. Plecările	75
5.2.2.3. Bilanțul migratoriu	76
5.2.2.4. Migrația internațională pentru muncă	77
5.2.3. Bilanțul total	78
5.3. Presiunea umană asupra teritoriului. Densități	79
5.3.1. Densitatea medie a populației	80
5.3.2. Densitatea netă a populației	80
5.3.3. Densitatea fiziologică a populației	81
5.4. Structuri și comportamente demografice	82
5.4.1. Structura populației pe medii sociale	82
5.4.2. Structura etnică	82
5.4.3. Structura confesională	84
5.4.4. Structura populației pe grupe de vârstă și sexe	84
5.4.4.1. Indicele de feminitate	88
5.4.4.2. Potențialul demografic	90
5.4.4.3. Indicele de îmbătrânire a populației	91
5.4.4.4. Indicele de reînnoire a forței de muncă	93
5.4.5. Gradul ocupațional al forței de muncă	95
5.4.6. Structura populației ocupate pe activități economice	96
5.4.7. Șomajul	98
5.4.8. Structura socio-profesională a populației ocupate	99
CAP. 6. PRINCIPALELE CARACTERISTICI ALE REȚELEI DE AȘEZĂRI	100
6.1. Repartiția și distribuția altitudinală a așezărilor	101
6.2. Tipologia așezărilor rurale	104
6.2.1. Principalele categorii demografice de așezări rurale	105
6.2.2. Ierarhizarea așezărilor după numărul de locuitori și indicele de asimetrie ierarhică	107
6.2.3. Așezările rurale – dinamica populației	108
6.2.4. Clasificarea comunelor după mărimea demografică	111
6.2.5. Clasificarea după mărimea medie	111
6.2.6. Tipologia morfostructurală	111
6.2.7. Tipologia funcțională	118
6.2.8. Indicele de dispersie Demangeon	121
6.2.9. Tipuri de peisaje rurale	121
6.2.9.1. Peisaje rurale în funcție de configurația teritorială a vetrei satelor	122

6.2.9.2. Peisaje rurale în funcție de structura categoriilor de utilizare a terenurilor	123
6.2.9.3. Peisaje rurale în funcție de dinamica demografică.....	125
6.2.9.4. Peisaje rurale în funcție de impactul factorului uman asupra mediului.....	126
6.3. Așezările urbane	128
6.3.1. Repartiția teritorială	128
6.3.2. Mărirea demografică și funcția urbană	131
6.3.3. Zonarea funcțională	133
6.3.4. Nivelul de dezvoltare urbană.....	137
6.3.5. Evoluția raportului rural-urban	139

CAP. 7. CARACTERISTICILE ACTUALE ALE ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE ȘI ROLUL LOR ÎN ORGANIZAREA TERITORIULUI 142

7.1. Activitățile agricole	142
7.1.1. Premise ale dezvoltării agriculturii	142
7.1.2. Mutații în structurile agricole în perioada de tranziție	143
7.1.3. Structura culturilor și producției agricole	146
7.1.4. Creșterea animalelor	149
7.2. Silvicultura	155
7.3. Activitățile industriale	158
7.3.1. Factori favorabili de apariție	158
7.3.2. Ocupații casnice tradiționale	159
7.3.3. Activitățile industriale și diversificarea economică	169
7.4. Impactul transporturilor asupra așezărilor umane	172
7.5. Turismul – o alternativă de dezvoltare a așezărilor	175
7.5.1. Potențialul turistic. Caracterizare generală.....	176
7.5.1.1. Potențialul turistic natural.....	176
7.5.1.2. Potențialul etnografic, cultural, arhitectura populară	182
7.5.2. Infrastructura turistică	193
7.5.3. Activitatea turistică	194

CAP. 8. ANALIZA GEOGRAFICĂ A INFRASTRUCTURII SOCIO-CULTURALE ȘI A ACTIVITĂȚILOR CORESPUNZĂTOARE 197

8.1. Învățământul	197
8.1.1. Tradiția și continuitatea învățământului	197
8.1.2. Organizarea sistemului de învățământ în perioada actuală.....	198
8.1.2.1. Numărul de unități școlare.....	198
8.1.2.2. Personalul didactic și elevii cuprinși în sistemul de învățământ	199
8.2. Sănătatea și asistența socială	200
8.3. Aspecte de geografie culturală	201
8.3.1. Infrastructura culturală și religioasă	201
8.3.2. Obiceiuri și tradiții	203
8.3.3. Etnografie și folclor	204

8.3.4. Meșteșuguri tradiționale	205
8.4. Elemente de arhitectură populară	206
CAP. 9. ELEMENTELE DE ANALIZĂ SWOT – BAZA DE FUNDAMENTARE ȘTIINȚIFICĂ A STRATEGIILOR DE DEZVOLTARE	211
9.1. Elemente de analiză SWOT	211
9.2. Regionarea spațiului după gradul de dezvoltare socio-economică	212
CAP. 10. OPORTUNITĂȚI ȘI POSIBILITĂȚI DE NORMALIZARE A VIEȚII ÎN REGIUNEA SUBCARPATICĂ OLTEANĂ ANALIZATĂ	215
10.1. Strategii de dezvoltare durabilă	215
10.2. Pluriactivitatea – o strategie a optimizării veniturilor gospodăriilor rurale	217
10.3. Tipuri de proiecte implementate pentru relansarea economică a localităților și modernizarea acestora	219
CONCLUZII	222
CONCLUSIONS	225
BIBLIOGRAFIE	228

CONTENTS

INTRODUCTION	13
INTRODUCTION	16
CHAP. 1. THE SUBCARPATHIAN DEPRESSIONS OF OLTENIA IN THE SPECIALIST LITERATURE. STATE-OF-THE-ART IN HUMAN GEOGRAPHY ISSUES	19
CHAP. 2. GEOGRAPHICAL POSITION OF THE SUBCARPATHIAN DEPRESSIONS OF OLTENIA BETWEEN THE JIU AND THE BISTRIȚA VÂLCII RIVERS	24
2.1. Geographical position within the Getic Subcarpathians. Physical-geographical bounds.....	24
2.2. Geographical position in terms of the main traffic routes	28
2.3. Administrative boundary of the study-area	30
CHAP. 3. FAVOURABLE / RESTRICTIVE NATURAL ENVIRONMENT AND HUMAN HABITAT EXPANSION	32
3.1. Geological and geomorphological particularities	32
3.2. Types of human habitat by geographical location	35
3.3. Climatic particularities	35
3.4. The influence of water resources on the development of the settlement networks	39
3.5. Biopedogeographical potential.....	41
3.6. Subsoil resources and their economic function	43
3.7. Nature reserves	45
CHAP. 4. THE SUCARPATHIAN DEPRESSIONS OF OLTENIA – OLD GEOGRAPHICAL SPACE AND PERMANENT SETTLEMENT. ARCHAEOLOGICAL, DOCUMENTARY AND TOPONYMIC EVIDENCE	47
4.1. A history of settlement in the area, formation and evolution of the settlement networks.....	47
4.2. The origin of human settlement. Archaeological and historical documents	48
4.3. Toponyms – arguments for the population and social-economic development of the region	56
CHAP. 5. ANALYSIS AND DIAGNOSIS OF HUMAN POTENTIAL	60
5.1. Numerical evolution of the population	60
5.2. Demographic dynamics	63
5.2.1. The natural population movement	63
5.2.1.1. Natality	63
5.2.1.2. Mortality	65
5.2.1.3. Infantile mortality	66

5.2.1.4. Vitality index (Pearl's Index)	68
5.2.1.5. The natural balance	69
5.2.1.6. Nuptials	71
5.2.1.7. Divorces	71
5.2.1.8. The stability of couples	72
5.2.2. Migration movements	72
5.2.2.1. Arrivals	73
5.2.2.2. Departures	75
5.2.2.3. Migratory balance	76
5.2.2.4. Job-seeking migration abroad	77
5.2.3. General balance	78
5.3. Human pressure on the territory. Density	79
5.3.1. Average population density	80
5.3.2. Nett population density	80
5.3.3. Physiological population density	81
5.4. Demographic structures and behaviours	82
5.4.1. Population structure by social milieus	82
5.4.2. Ethnical structure	82
5.4.3. Confessional structure	84
5.4.4. Structure by age and sex groups	84
5.4.4.1. Feminity index	88
5.4.4.2. Demographic potential	90
5.4.4.3. Population ageing index	91
5.4.4.4. The labour force. Social renewal index	93
5.4.5. Labour force employment level	95
5.4.6. Population structure by economic activities	96
5.4.7. Unemployment	98
5.4.8. Socio-professional structure of the employed population	99
CHAP. 6. MAJOR CHARACTERISTICS OF THE SETTLEMENT NETWORK	100
6.1. Distribution of settlements with altitude	101
6.2. Rural settlements. Typology of	104
6.2.1. The main demographic categories of rural settlements	105
6.2.2. A hierarchy of settlements by number of inhabitants and hierachical assymetry index	107
6.2.3. Rural settlements and population dynamics	108
6.2.4. Classification of communes by demographic size	111
6.2.5. Classification of communes by average size	111
6.2.6. Morphostructural typology	111
6.2.7. Functional typology	118
6.2.8. Demangeon's dispersion index	121
6.2.9. Types of rural landscapes	121
6.2.9.1. Rural landscapes in terms of village hearth territorial pattern	122

6.2.9.2. Rural landscapes in terms of land-use structure	123
6.2.9.3. Rural landscapes in terms of demographic dynamics	125
6.2.9.4. Rural landscapes in terms of human environmental impact.....	126
6.3. Urban settlements	128
6.3.1. Territorial distribution	128
6.3.2. Demographic size and urban function	131
6.3.3. Functional zoning	133
6.3.4. Urban development level	137
6.3.5. Evolution of rural-urban relations	139
CHAP. 7. CURRENT CHARACTERISTICS OF ECONOMIC ACTIVITIES AND THEIR ROLE IN ORGANISING THE TERRITORY	142
7.1. Agricultural activities	142
7.1.1. Premises for the development of agriculture	142
7.1.2. Mutations in land-use structures during the transition period	143
7.1.3. The structure of crops and agricultural production	146
7.1.4. Animal husbandry	149
7.2. Forestry	155
7.3. Industrial activities	158
7.3.1. Factors stimulating the emergence of industrial activities	158
7.3.2. Traditional household occupations	159
7.3.3. Industrial activities and economic diversification	169
7.4. The impact of transport means on human settlements	172
7.5. Tourism – an alternative to the development of settlements	175
7.5.1. Tourism potential. General outline	176
7.5.1.1. Natural tourism potential	176
7.5.1.2. Ethnography, culture and folk architecture.	182
7.5.2. Tourist infrastructure	193
7.5.3. Tourist activity	194
CHAP. 8. GEOGRAPHICAL ANALYSIS OF THE SOCIAL- CULTURAL INFRASTRUCTURE AND THE CORRESPONDING ACTIVITIES	197
8.1. Education	197
8.1.1. Tradition and continuity in education.....	197
8.1.2. Organisation of the educational system today	198
8.1.2.1. The number of schools	198
8.1.2.2. Teaching staff and pupils in the educational system	199
8.2. Health-care and social assistance	200
8.3. Aspects of cultural geography	201
8.3.1. Cultural and religious infrastructure	201
8.3.2. Customs and traditions	203
8.3.3. Ethnography and folklore	204

8.3.4. Traditional crafts	205
8.4. Elements of folk architecture	206
CHAP. 9. ELEMENTS OF A SWOT ANALYSIS – A BASIS FOR THE SCIENTIFIC SUBSTANTIATION OF DEVELOPMENT STRATEGIES	211
9.1. Elements of a SWOT analysis	211
9.2. Spatial regionalisation by socio-economic development level	212
CHAP. 10. OPPORTUNITIES AND POSSIBILITIES FOR NORMALISING LIFE IN THE STUDIED SUBCARPATHIAN AREA OF OLTENIA	215
10.1. Sustainable development strategies	215
10.2. Many-sided activities – a strategy to optimise rural household revenues	217
10.3. Types of projects for boosting and updating the economy of settlements	219
CONCLUZII	222
CONCLUSIONS	225
BIBLIOGRAPHY	228

INTRODUCERE

În spațiul geografic românesc atât de complex și apreciat printr-o veche și permanentă locuire, depresiunile subcarpatice oltene ocupă un loc aparte, dispuse în formă de culoar, reprezentând o entitate geografică cu o inepuizabilă ofertă de cercetare. Aceasta a fost motivația științifică pe deplin obiectivă în realizarea studiului de față, susținută și de motivația subiectivă, pornind de la un deziderat emis de marele geograf George Vâlsan: „Geografia țării trebuie să înceapă cu geografia locului natal, ale cărui elemente proaspete, pline de imagini și de simțire există în sufletul fiecărui copil și trebuie numai scoase la lumină, valorificate și rânduie“ (*Opere alese*, 1971, pag. 30).

Realizarea lucrării cu titlul „*Depresiunile subcarpatice oltene dintre Jiu și Bistrița Vâlcii. Geografie umană*“ a constituit, nu numai o oportunitate în consolidarea pregătirii mele în plan profesional, dar și o șansă pentru o mai bună cunoaștere a problematicii umane a acestor meleaguri, de care sunt legată sufletește prin originea mea și a familiei mele.

Scopul acestui studiu a fost cunoașterea în detaliu a realităților umane, a transformărilor produse în viața socio-economică a populației și așezărilor din depresiunile subcarpatice oltene. Analiza a fost direcționată asupra unei triple dimensiuni – evolutivă, structural-funcțională și tipologică. Acest demers a fost susținut de sintetizarea unui mare volum de informații oferite de diverse lucrări de specialitate ale cercetătorilor din domeniile geografiei, istoriei, sociologiei, planificării teritoriale, statisticii și de utilizarea metodelor moderne de cuantificare a datelor, ceea ce dovedește caracterul interdisciplinar al acestei teme.

Trecute prin filtrul interpretării geografice, observațiile de teren cumulate cu analiza materialelor bibliografice, cartografice, a datelor statistice și materialelor ilustrative, evidențiază modul de organizare a spațiului luat în studiu, precum și entitățile spațiale și sociale: elementele naturale, populația, așezările umane, relațiile sociale și economice, etc.

În ținutul depresionar subcarpatic oltean s-a conturat, în timp, un habitat preponderent rural pentru a cărui analiză am utilizat o abordare pe trei planuri: *culoarul subcarpatic dintre Jiu și Bistrița Vâlcii* ca parte integrantă a Subcarpaților Getici pentru analiza relației natură-om; *comuna și orașul* ca unități administrative în analiza numeroaselor aspecte demografice și economico-sociale; *satul* în contextul grupelor demografice.

Obiectivul principal l-a constituit reliefația caracteristicilor populației, așezărilor și economiei, a peisajului geografic și perspectivele de dezvoltare.

Lucrarea este structurată pe zece capitole, debutând în mod firesc, în *primul capitol*, cu o prezentare a lucrărilor de specialitate cercetate în care se fac referiri asupra conceptului de regiune geografică și asupra spațiului subcarpatic în general și în mod deosebit a celui oltean.

Capitolul *al doilea*, cuprinde prezentarea poziției geografice în cadrul României și al Subcarpaților Getici; a limitelor și subunităților în funcție de căile de comunicație, precum și o delimitare administrativă a arealului de studiu. Datorită poziției geografice de tranziție între munte și dealurile piemontane, acest spațiu dispune de acces facil la resursele complementare celor două unități.

Caracteristicile factorilor naturali (relief, geologie, climă, resursele de apă, vegetație, resursele de sol și subsol) ale depresiunilor subcarpatice oltenice sunt analizate detaliat și în corelație cu factorul uman în cel de-*al treilea capitol*.

Pe o structură de ansamblu similară lucrărilor monografice, dar al cărui obiectiv generos se referă la o abordare complexă a problematicii de geografie umană, studiul de față a impus, în cel de-*al patrulea capitol*, cercetarea spațiului geografic din punct de vedere al istoricului populării, formării și evoluției rețelei de așezări în strânsă legătură cu condițiile naturale. Subcapitole distincte se referă la originea așezărilor omenești, documentele arheologice, atestările documentare și toponimele, toate acestea reprezentând argumente prețioase cu suport științific pentru procesul de evoluție a populării și dezvoltare socio-economică a regiunii, componentele geografice în ansamblu influențând, într-o anumită măsură, denumirea așezărilor.

În economia lucrării *capitolele cinci și șase* au ponderea cea mai mare, urmărindu-se diagnoza potențialului uman (evoluția numerică a populației, mișcările demografice, gradul de presiune umană asupra teritoriului, structurile și comportamentele demografice, migrația) și analizei principalelor caracteristici ale rețelei de așezări: repartiția și distribuția altitudinală a așezărilor; tipologia așezărilor rurale din punct de vedere demografic, morfostructural și funcțional; repartiția teritorială a așezărilor urbane, mărimea demografică a acestora, zonarea funcțională, nivelul de dezvoltare urbană și evoluția raportului rural-urban.

Pe baza analizei indicatorilor demografici, au fost evidențiate transformările petrecute de-a lungul timpului în structura socio-economică și politică a localităților, fiind conturate tipurile specifice de evoluție ale populației. Datele statistice au fost completate și corelate cu unele observații referitoare la obiceiuri și tradiții. În evoluția recentă a rețelei de așezări sunt tot mai mult implicați factorii economici și sociali-politici, pe plan local manifestându-se interesul pentru valorificarea resurselor naturale și antropice; acestea vor avea cu siguranță implicații noi în organizarea teritoriului și în creșterea potențialului de habitat al regiunii.

Caracteristicile actuale ale activităților economice și rolul lor în organizarea teritoriului reprezintă tema celui de-*al șaptelea capitol* din lucrare, în care sunt analizate pe larg îndeosebi activitățile agricole, incluzând aici și creșterea animalelor care constituie o ramură de veche tradiție pentru ținutul subcarpatic oltean, reliefându-se premisele dezvoltării agriculturii și mutațiile produse în structurile agricole în perioada de tranziție. De asemenea, o atenție deosebită s-a acordat analizei silviculturii, ținând cont de însemnatele resurse forestiere existente. Sunt abordate pe subcapitole și celelalte activități economice importante în dezvoltarea de ansamblu a teritoriului: activitățile industriale și factorii favorabili de apariție ai acestei ramuri; ocupațiile casnice tradiționale; impactul transporturilor asupra așezărilor; caracterizarea generală a potențialului turistic natural și antropic. Turismul poate reprezenta o alternativă de dezvoltare a așezărilor, dar sunt necesare investiții în modernizarea infrastructurii de cazare și transport.

Întrucât atât la nivel individual, cât și colectiv viața umană este extrem de complexă, abordarea aspectelor de calitate a vieții în comunitățile locale s-a realizat în *capitolul opt*, dedicat infrastructurii socio-culturale și activităților corespun-

zătoare: tradiția și continuitatea învățământului de la primele forme organizate pe moșiile mănăstirești și boierești până la cele moderne din perioada actuală; sănătatea și asistența socială; aspecte de geografie culturală (infrastructura culturală și religioasă, obiceiuri și tradiții, etnografie și folclor, meșteșuguri tradiționale și elemente de arhitectură populară).

Utilizând analizele efectuate în capitolele anterioare, în penultimul capitol din lucrare, *al nouălea*, s-a realizat selectarea atentă a elementelor relevante de factură fizico-geografică, demografică, de locuire, economie, echipare tehnică a localităților, socială și ecologică și introducerea lor în schema de corelație adecvată analizei SWOT, demers care stă la baza strategiilor de dezvoltare și regionare teritorială a comunităților locale, de ierarhizare a lor.

Oportunitățile și posibilitățile de normalizare a vieții în spațiul depresionar oltean, tipurile de proiecte implementate pentru relansarea economică a așezărilor, dar și câteva aspecte legate de impactul pe care l-ar putea avea aplicarea strategiilor de dezvoltare durabilă în acest spațiu subcarpatic sunt prezentate în *capitolul zece*.

Întreaga lucrare, dat fiind specificul geografic, se sprijină îndeaproape pe tehnicile de cartografiere la diferite scări a fenomenelor caracteristice urmărite, având menirea să redea „vizual” atât elementele de detaliu, cât și pe cele generale. Informațiile statistice utilizate (prelucrate sub formă de indicatori adecvați unei analize complexe de geografie umană), dar și alte informații provenite din bibliografie sau din investigațiile de teren, au fost sintetizate și prelucrate sub formă de cartoscheme, tabele și grafice pentru a parcurge și sub aspect ilustrativ conținutul, la acesta adăugând imagini foto sugestive.

Conturarea și structurarea lucrării au fost realizate sub îndrumarea științifică, deosebit de atentă, a domnului profesor universitar George Erdeli, remarcabil cadru didactic și pasionat cercetător al habitatului urban și rural românesc. M-a sprijinit permanent, cu sfaturi referitoare la metodologia, demersul analitic și interpretativ al lucrării, iar pe această cale țin să-i aduc întreaga mea recunoștință și sincere mulțumiri.

Totodată, țin să le mulțumesc tuturor aceluia care, în diferite etape ale documentării și elaborării lucrării, mi-au fost de un real ajutor: colegilor – cercetători de la Institutul de Geografie al Academiei Române, îndeosebi celor din Laboratorul de geografie umană în mijlocul cărora m-am format ca geograf; cadrelor didactice de la Facultatea de Geografie a Universității București; specialiștilor din diverse instituții precum Direcțiile Județene de Statistică Vâlcea și Gorj, cât și de la nivelul Consiliilor Locale din orașele și comunele cercetate pe teren.

INTRODUCTION

The Subcarpathian depressions of Oltenia hold a special place within the complex framework of the Romanian geographical space, permanently inhabited since times immemorial. This corridor-like area has a rich offer for research-workers, which explains the objective urge for this study and the subjective motivation aroused by a comment of George Vâlsan, the great Romanian geographer, to the effect that the country's geography should begin with the geography of one's birth-place, the repository of a lot of fresh elements imbued with images and feelings hidden in the heart of every child, and should only be brought up to light, put to account and explained (*Opere alese*, 1971, pp. 30).

The work (*The Subcarpathian depressions of Oltenia between the Jiu and the Bistrița Vâlci rivers. Human Geography*) was not simply an opportunity for me to improve my professional skills, but also a chance to get an insight into the human problems of an area so very dear to me because it is the place where my family and myself originate from.

The purpose of this study was to get a detailed knowledge of the human reality, of the socio-economic changes experienced by the population and settlements of the Subcarpathian depressions of Oltenia. The analysis focused on three aspects: evolution, structure-functionality and typology. This approach is based on a big volume of information found in specialist works of geography, history, sociology, territorial planning, statistics and modern data quantification methods. Therefore, it is clearly an inter-disciplinary study.

Field investigations have been associated with bibliographical, cartographic, statistical data, diagrams and figures highlighting the type of organisation of the area under discussion, as well as its spatial and social entities: natural components, population, settlements, social and economic relations, etc.

The Oltenia Subcarpathian depressions have in time developed mostly a rural habitat. Our analysis had in view three levels: 1) *the nature-man relationship* in the Subcarpathian Corridor between the Jiu and the Bistrița Vâlci rivers, part of the Getic Subcarpathians; 2) *the commune and the town*, the administrative units involved in numerous demographic and socio-economic aspects, and 3) *the village* and its groups of population.

The main goal was to emphasise the characteristic features of the population, settlements, and economy, the geographical landscape and development prospects.

The work contains ten chapters. *Chapter One* overviews profile studies in the specialist literature dealing with the regional geography concept, the Subcarpathian space in general and the Oltenia area, in particular.

Chapter Two present the area's geographical position within the Romanian territory and the Getic Subcarpathians; boundaries and sub-units are considered in relation to the routes of communications and the administrative bounds. Holding a transitional place between mountains and the piedmont hills, the area has easy access to the complementary resources of these two geographical regions.

The characteristic features of the natural factors (landform, geology, climate, water, vegetation, soil and subsoil resources) in the Subcarpathian

depressions of Oltenia are analysed in detail and correlated with the human element (*Chapter Three*).

Similar to a demographic approach, which implies taking a complex look at the problematique of human geography, the present study brings up into discussion (*Chapter Four*) the geographical space, highlighting on the history of people's settlement in the region, the formation and evolution of the settlement net intimately connected with the natural conditions. Distinct sub-chapters deal with the origin of human settlements, archaeological documents, documentary evidence and toponyms, offering solid scientific arguments on the evolution of the region's population and socio-economic life. As known, geographical elements do have a certain influence on place-names, more precisely on the denomination of settlements.

The most extensive chapters (*Five and Six*) are meant to diagnose the human potential (numerical evolution, and movements of population, human pressure on the territory, demographic structures and behaviours, migration) and analyse the main features of the network of settlements, their distribution with altitude; the demographic, morphostructural and functional typology of rural settlements; the spread of urban settlements in the territory and their demographic size, functional zoning, urban development level and the evolution of rural-urban relations.

The demographic indicators used emphasise the structural transformations in the settlements' social-economic and political life, as well as the specific types of demographic evolutions. Statistical data have been supplemented and correlated with field observations on local customs and traditions. Recent evolutions in the network of settlements are increasingly influenced by the economic and social-political factors. Local interests focus on the modality in which natural and human resources can be put to best account. This interest is expected to influence the organisation of the territory and, at the same time, augment the region's habitat potential.

Current economic activities, their particularities and role in organising the territory are discussed at large in *Chapter Seven*, with highlight on agriculture and animal husbandry, an old traditional occupation in the Subcarpathian area of Oltenia. The conclusions reached suggest good prospects for the development of this branch, moreover so, as the mutations occurred in the farming structures during the transition period confirm it. As important is the forestry sector, having in view the considerable wood resources of the area. Other economic activities significantly involved in the overall development of the region are tackled in sub-chapters, e.g. industry and the factors that favoured the emergence of this branch; traditional household occupations; a general outline of the natural and anthropic tourism potential. Tourism may indeed become a development alternative, but attaining this goal requires investments in updating the local transport and accommodation infrastructure.

The complexity of individual and collective life are broached in *Chapter Eight*. Among the problems facing the local communities we would recall the socio-cultural infrastructure and activities (tradition and continuity of education from the first forms of learning organised on the estates of monasteries and of landowners ("boyars") up to the present-day system), health-care and social

assistance. Aspects of cultural geography (cultural and religious infrastructure, customs, traditions, ethnography and folklore, traditional crafts and elements of folk architecture) are detailed out in this chapter.

Proceeding from the analyses made in previous chapters, *Chapter Nine* offers a careful selection of the physical-geographical and demographic elements (housing and economic issues, technical endowment of settlements, social and ecological situation) correlated with an adequate SWOT analysis scheme. This approach points out development strategies, territorial planning and the hierarchisation of local settlements.

Chapter Ten expounds on the opportunities and chances for life in the depressions of Oltenia to attain normality. Aspects relating to the implementation of various types of projects liable to relaunching the economy, as well as the possible impact of sustainable development on this Subcarpathian space are also enlarged upon.

Since the present work has a geographical character, one will find in it maps on various scales illustrating the phenomena discussed and helping the reader to “visualise” general elements and details alike. Statistical information (processed in the form of indicators suitable to a complex analysis of human geography) and other types of information found in the bibliographical references consulted and in field investigations have been synthesised and processed (cartographic schemata, tables and graphs) to best illustrate the contents of this study; suggestive photographic images are also included.

Acknowledgments

I would like to express my sincerest gratitude to Professor George Erdeli, a remarkable teacher and researcher of the Romanian urban and rural habitat. His scientific supervision helped me outline and structure my Ph.D. thesis, he assisting me throughout in matters of methodology, analytical approach and interpretation of results.

Thanks are due also to all those who have lent their support in various stages of my documentation work: my research-colleagues from the Romanian Academy’s Institute of Geography, particularly the members of the Human Geography Laboratory among whom I have been completing my knowledge in the study of Geography; the professorial staff of the Faculty of Geography – University of Bucharest, and last but not least, my whole-hearted consideration for the specialists of the Statistics Directions of Vâlcea and Gorj counties and the Local Councils of the towns and communes I have surveyed.

Translated by Hermine-Amelie Marsohn

CAPITOLUL 1

DEPRESIUNILE SUBCARPATICE OLTENE ÎN LITERATURA DE SPECIALITATE. STADIUL CUNOAȘTERII PROBLEMELEOR DE GEOGRAFIE UMANĂ

Subcarpații, cu poziția lor de tranziție între munți și podiș, au atras atenția cercetătorilor foarte devreme.

Primele însemnări despre regiunea subcarpatică olteană le întâlnim în *Diploma regelui Bella al IV-lea al Ungariei* în care se menționează că acest ținut se afla la periferia zonei de exercitare a autorităților hanilor, nefiind astfel sub o stăpânire efectivă mongolă, arealul făcând parte din cnezatele lui Farcaș și Litvoi la acea vreme.

Cercetările sistematice despre geografia Olteniei în care se fac cunoscute primele informații și concluzii asupra rolului structurii și naturii rocilor, asupra treptelor de relief, a proceselor de modelare a reliefului, asupra caracteristicilor climatice, a rețelei hidrografice și a solurilor din Carpații Meridionali și Subcarpați au fost făcute la sfârșitul secolului al XIX-lea de către geologii *L. Mrazec*, *Sabba Ștefănescu*, *G. Munteanu-Murgoci* și de geograful francez *Emmanuel de Martonne*. Depresiunea subcarpatică a Olteniei a fost descrisă prima dată de *G. Ionescu* în 1894. Au urmat lucrările lui *L. Mrazec* în 1896; *Emm. de Martonne* în 1899.

La începutul secolului al XX-lea, *Emmanuel de Martonne* (1907, *Recherches sur l'évolution morphologique des Alpes de Transylvanie (Carpatés Méridionales)*) a arătat că există o diferență clară între Subcarpații de la est și de la vest de Gilort și faptul că formarea depresiunilor se datorează acțiunii de eroziune și acumulare a principalelor râuri (Tărăia, Olteț, Galben, Gilort). *Emm. de Martonne* a precizat că depresiunea subcarpatică formează trăsătura de bază a regiunii subcarpatice din Oltenia. El a făcut prima împărțire a depresiunii subcarpatice de aici, evidențiind deosebirile morfologice ale depresiunilor de la est de Gilort și ale compartimentului de la vest de Gilort. Astfel, el remarcă depresiunile de la est de Gilort ca niște „terase subcarpatice”, adică depresiuni cu fund neted și puțin fragmentat, acoperit cu o acoperitură groasă și aproape continuă de pietrișuri fluviale (1981, *Lucrări geografice despre România*).

Încă din primii ani ai secolului XX, *Emm. de Martonne* și *G. Murgoci* au arătat că Depresiunea Horezu reprezintă ultimul și cel mai estic compartiment al depresiunii subcarpatice de origine tectonică, prelungită pe la baza muntelui, neîntrerupt, de la vest de Motru până imediat la est de Bistrița Vâlcii. Studiind rețeaua hidrografică, *Emm. de Martonne* a identificat un curs longitudinal în lungul depresiunii sinclinale subcarpatice, ce pornea dinspre Tărăia spre actualul râu Bistrița și care aduna pâraiele din sudul Subcarpaților. Acest curs a fost evidențiat de prezența unei terase dezvoltate în lungul depresiunii pe direcția văii actuale a râului Ciupa (Mănăstirea) – afluent pe dreapta al Luncavățului – și pe dealurile ce separă Măgura Slătioarei de poala muntelui. Datorită eroziunii regresive și torențiale, unele râuri au străpuns terasa. Lucrarea *Recherches sur l'évolution morphologiques des Alpes de Transylvanie* cuprinde informații asupra caracterului climatic al spațiului subcarpatic și din zona înaltă a Alpilor Transilvaniei.

Referitor la formarea depresiunilor subcarpatice oltene, Ionescu-Argetoiaia menționa că depresiunea subcarpatică trebuie considerată ca o cufundare care a avut loc în Oltenia după Pliocen. Ea are o formă arcuită, paralelă cu poalele munților și este împărțită în mai multe depresiuni separate între ele prin dealuri relativ joase care sunt în legătură cu coastele munților, formând în general linia de separație între două văi sau două vâlcele (1918, *Pliocenul din Oltenia*).

Printre studii geografice cu caracter mai larg se numără lucrările apărute la începutul secolului al XX-lea, ce conțin informații valoroase asupra populației și așezărilor regiunii: *O fază în popularea Țărilor Românești*, George Vâlsan, 1912; *Récherches sur la distribution géographique de la population en Valachie*, Emm. de Martonne, 1912; *Le village roumain subcarpatique*, N. Popp, 1933.

Cercetări de ansamblu asupra întregii zone subcarpatice oltene are Ion Conea. În 1929, în lucrarea *Studiu geografic asupra castanilor din Oltenia*, într-un subcapitol intitulat *Condiționarea geografică a castanilor din Oltenia*, arăta că acesta este o esență de climă dulce, mediteraneană, reflectând caracterul climatic de adăpost al arealului depresionar și crește pe rocile argilo-calcaroase. Același autor tratează probleme de geografie a așezărilor omenești, în care evidențiază caracteristicile satelor, cauzele și condițiile care au determinat apariția așezărilor aici, analizate în lucrări speciale sau în cadrul celor de geografie regională precum: *Așezările omenești în depresiunea subcarpatică olteană*. Un subiect important atins de Ion Conea este cel legat de ungureni, în lucrarea *Pe urmele descălecatului din sud. Satele de ungureni din Oltenia subcarpatică* (1939, pag. 45-66), în care spune că din Olt și până la izvoarele Cernei, a fost odinioară un asalt general asupra munților, al populației care își avea casa sub poalele lor. Toți acești munți erau împânziți de drumuri și poteci pe care urcau locuitorii cu turmele lor. Lucrarea confirmă totodată originea unor sate din depresiunile subcarpatice.

Vintilă Mihăilescu (1936) în lucrarea sa *România - geografie fizică*, descrie depresiunea dintre Bistrița Vâlcii și Motru ca fiind cea mai frumoasă din tot șirul de depresiuni de la marginea externă a Carpaților românești. Menționa că în Oltenia se întinde pe sub munți cea mai frumoasă depresiune subcarpatică desfăcută în mai multe compartimente, cea olteană. În privința originii compartimentelor depresionare menționa că oricare ar fi mărimea și originea lor (tectonică sau de eroziune), ele au fost modificate prin acțiunea eroziunii și aluvionării.

O lucrare importantă a fost și *Cercetări economico-geografice în Oltenia subcarpatică dintre Gilort și Bistrița Vâlcii* (1957), în care Ion Velcea tratează elementele de natură economico-geografică în strânsă legătură cu cele de natură fizică. În acest sens autorul aduce în lucrarea sa elementele fizice (așezare, climă, vegetație, soluri), elemente privind populația și așezările, istoricul populării regiunii cât și o caracterizare generală a economiei.

Unele studii au abordat aspecte privind gruparea și dispersia așezărilor urbane și rurale precum: *Oltenia, azi* apărută în 1961 și *Orașele României din 1970*, lucrări ale lui Vasile Cucu, care au contribuit la o mai bună cunoaștere a specificului local.

Regiunea depresionară nu a constituit subiectul propriu-zis al unui studiu de toponimie geografică. Toponimele locale au fost abordate, analizate și explicate în lucrarea lui Iorgu Iordan *Nume de locuri românești în Republica Populară Română* apărută în 1952.

În geografia populației s-au remarcat lucrări ce au abordat probleme privitoare la evoluția, repartiția teritorială și structura populației, o importantă lucrare fiind *Subcarpații* de Victor Tufescu, publicată în anul 1966.

Un aport substanțial în studiul depresiunii subcarpatice oltene l-a adus Lucian Badea într-o serie de lucrări în care acordă atenție specială proceselor geomorfologice actuale. Autorul reia și completează teoriile lui Emm. de Martonne cu privire la caracterul tectonic al acesteia, desemnând-o totodată ca depresiune de contact datorită „adâncirii ei chiar la contactul dintre zona carpatică cristalino-mezozoică și aria sedimentară a Depresiunii Getice de la sud, ca efect al eroziunii diferențiale”. Autorul (1965, *Observații geomorfologice pe marginea nordică a depresiunii subcarpatice dintre Bistrița Vâlcii și Gilort*) a menționat că, pe alocuri, se prezintă ca o suprafață netedă de parcă de curând ar fi ieșit de sub apele unor vechi lacuri scurse prin spărturile create de râuri în șirul de dealuri care o închid spre sud. S-au efectuat studii asupra fenomenelor de deplasare în masă, proceselor de eroziune în suprafață. Toată această problemă se regăsește în studiile lui Lucian Badea: *Subcarpații dintre Cerna Oltețului și Gilort. Studiu de geomorfologie; Subcarpații dintre Bistrița Vâlcii și Gilort; Depresiunea Hurez*, etc.

Alexandru Roșu a elaborat o serie de lucrări referitoare la spațiul depresionar subcarpat și anume: *Aspecte morfologice din zona de confluență a Jiului cu Motrul și Gilortul; Metode de cercetare a tectonicii recente în sectorul subcarpat al văii Jiului; Unele considerații paleogeografice în Subcarpații Getici dintre Motru și Gilort, privind Levantinul Superior și Cuaternarul; Probleme de geografia turismului în nordul Olteniei între Motru și Bistrița Vâlcii* etc.

O contribuție însemnată în cunoașterea geomorfologică a Subcarpaților este teza de doctorat a acestuia: *Subcarpații Olteniei dintre Motru și Gilort. Studiu geomorfologic*, apărută în anul 1967. Autorul face o împărțire a unităților morfologice ale acestui sector: ulucul depresiunilor subcarpatice Tismana-Novaci; dealurile subcarpatice interne și ulucul depresiunilor intracolinare. Referitor la limita sudică a ulucului depresionar, autorul menționa: „în sud este mai greu de a fixa o limită precisă, întrucât dealurile subcarpatice care închid ulucul depresionar în loc de a prezenta abrupturi accentuate spre nord, își trimit culmi care fac legătura cu zona muntoasă”.

O serie de lucrări apărute între anii '60-70 sunt: Bugă, D. (1969), *Dezvoltarea așezărilor omenești din Subcarpații și Piemontul Getic dintre Jiu și Gilort în raport cu mediul geografic*; Bugă, D. (1969), *Repartiția geografică a așezărilor omenești dintre Carpați și Dunăre (Țara Românească) la jumătatea secolului XIX*; Bugă, D. (1969), *Considerații geografice privind vatra și moșia așezărilor din Oltenia*; Conea, I., Bugă, D. (1969), *Așezările de înălțime din Carpații Meridionali. Așezările din plaiul Bumbeștilor*; Cucu, V. (1963), *Contribuții geografice la studiul așezărilor omenești din regiunea subcarpatică dintre Gilort-Motru*; Posea, Gr. (1977), *Considerații privind rolul depresiunilor carpatice și colinare și al rețelei de văi în viața și permanența poporului român*; Rădulescu, N., Al. (1969), *Satul liniar din Oltenia și problemele lui de sistematizare*; Toșa-Turdeanu, Ana (1969), *Considerații geografice privind satele din Oltenia în secolul al XVIII-lea, în lumina documentelor cartografice și istorice*. În lucrarea *Particularitățile geografice ale Subcarpaților de la vest de Olt și posibilitățile de valorificare turistică*, 1974 – Lucian Badea și Constanța

Rusenescu – sunt analizate caracteristicile Subcarpaților, potențialul lor turistic și posibilitatea valorificării acestuia în condiții optime.

Însemnări privitoare la populație, la ocupațiile de bază, meșteșugurile practicate, datini și tradiții specifice Olteniei de Nord s-au păstrat în cronicile și actele mănăstirești, hrisoavele domnești și cronicile anonime. În geografia populației s-au remarcat lucrări ce au abordat probleme privitoare la evoluția, repartiția teritorială și structura populației, un important sprijin fiind dat de lucrarea lui Victor Tufescu: *Subcarpații* publicată în anul 1966. Aceste aspecte sunt tratate cu atenție mărită evocându-se o străveche populare a depresiunii subcarpatice oltene: „*Pe locurile poienite din pădure sau pe pajiștile naturale ale Subcarpaților, în timpurile îndepărtate, oamenii au putut să-și agonisească cele necesare traiului, făcând semănături, plantând pomi fructiferi și viță de vie și crescând animale. (...) O viață patriarhală s-a depănat în aceste locuri, cu sute de ani înainte de formarea satelor feudale românești*”).

Alte studii importante de geografie umană sunt tezele de doctorat care prezintă o serie de aspecte ale evoluției populației și așezărilor (vechimea așezărilor, diversitatea funcțională, distribuția și modul de integrare în peisajul colinar al așezărilor permanente și temporare etc.): *Geografia populației și așezărilor din Subcarpații dintre Topolog și Olteț* (Constanța Rusenescu, 1973); *Subcarpații Olteniei dintre Motru și Olteț. Studiu de geografie economică* (Niculina Baranovski, 1978). La sfârșitul secolului al XX-lea și începutul secolului XXI geografia urbană este marcată de lucrarea lui Vasile Cucu.

Un studiu amănunțit al Subcarpaților Getici, în care sunt incluse și depresiunile subcarpatice oltene, a fost publicat în cadrul volumului IV al *Tratatului de Geografie a României*, în cadrul subcapitolului *Regiunile pericarpatice*, apărut în 1992. Acesta cuprinde rezultatele cercetărilor diferiților geografi, printr-o abordare de tip geografic, complex, la scară unitară, dar și regională.

Particularitățile spațiului subcarpat, sub aspectul evoluției populației și așezărilor umane, au constituit obiectul unor cercetări mai recente, ale căror rezultate au fost publicate în reviste de specialitate sau în monografii: *Așezările rurale în Subcarpații românești* (V. Cucu, Melinda Căndea, Daniela Nancu, 1987); *Fenomenul urban în Subcarpații românești* (V. Cucu, Melinda Căndea, Daniela Nancu, 1987); *Vaideeni. Istoria pământului natal*, A. Toma-Băncescu, 1986; *Istoria Horezului*, C. Tamaș, 1995; *Polovragi*, N. Simionescu, 2001; *Cartea Slătioarei. Pagini de mărturie și considerații etnologice*, Corina Mihăescu, 2002. Elemente importante și utile pentru tipologia și prognoza evoluției populației din Subcarpați le conțin studiile: *Tipuri de evoluție demografică în Oltenia subcarpatică și piemontană* (Niculina Baranovski, Melinda Căndea, G. Erdeli, 1990).

Literatura geografică din domeniul turismului cuprinde ghiduri ale județelor, apărute la editura Sport-Turism care conțin informații turistice descriptive, analizând potențialul turistic. Exemple de lucrări din acest domeniu sunt: *Turismul și calitatea vieții*, Gh., Barbu, 1980; *Amenajarea turistică a teritoriului*, R. Minciu, 1995; *Amenajări turistice*, G. Erdeli, I. Istrate, 1996; *Potențialul turistic al României*, G. Erdeli, I. Istrate, 1996; *România. Potențialul turistic și turism*, G. Erdeli, Melinda Căndea, T. Simion, 2000. Potențialul turistic

este reprezentat de câteva lucrări care cercetează cadrul natural și posibilitățile de valorificare ale acestuia în scopuri turistice, indicând trasee turistice sau zone de atracție a fluxurilor de turiști: *Prin Oltenia Subcarpatică* – 1969 și *Itinerare prin nordul Olteniei* – 1978, ambele lucrări ale lui M. Cristescu, dar și *Oltenia. Itinerarii de excursii*, volum publicat în anul 1967 și aparținând autorilor Al. Baia și I. Maloș.

Cercetările geografice recente abordează, într-o metodologie nouă, problemele actuale de risc natural, modificări ale ecosistemului datorită presiunii antropice, cât și aspecte practice ale refacerii peisajelor subcarpatice și ale dezvoltării durabile.

www.editurauniversitara.ro